

Zarafshon

1913-yil aprel oyidan chiqa boshlagan

Fidoyilik –
Vatanga xizmat demak!

2024-yil 14-mart, payshanba,
32 (23.909)-son

KUN
HIKMATI

Kechira
bilish
himmattning
eng yaxshi
namunasidir

www.zarnews.uz [@zarnews_uz](https://www.facebook.com/zarnews.uz) [@zarnews_uz](https://twitter.com/zarnews_uz)

Xalq deputatlari viloyat Kengashining QARORI

Jomboy tumanidagi ayrim aholi punktlarini nomlash to'g'risida

O'zbekiston Respublikasining 2011-yil 12-oktabrdagi "Geografik obyektlarning nomlari to'g'risida"gi Qonunining 4- va 9-moddalariga muvofiq Geografik obyektlarning nomlash va qayta nomlash masalalari bo'yicha viloyat komissiyasining 2023-yil 13-dekabrdagi yig'ilish bayoni hamda O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi huzuridagi Kadastr agentligining 2024-yil 9-yanvardagi (03/08-174-sod) ekspertriza xulosasini inobatga olib, xalq deputatlari viloyat Kengashining oltinchi chaqiriq to'qson oltinchi sessiyasi **QAROR QILADI**:

- Quyidagilar: Jomboy tumanidagi aholi punktlarining nomlari ilovaga muvofiq tasdiqlansin.
- Viloyat kambag'allikni qisqartirish va bandlik bosh boshqarmasi (T.Mahmudov), viloyat statistika boshqarmasi (Sh.Abdiyev), Davlat kadastrlari palatasi viloyat boshqarmasi (M.Quvondiqov), Jomboy tumani hokimligi (Q.Sobirov) mazkur qaror ilovasida ko'rsatilgan aholi punktlari nomlarining belgilangan tartibda statistik hisobotlarda aks ettirilishini va ish yuritish hujjalatlarga o'zgartirishlar kiritilishini ta'minlasin.

3. Viloyat ichki ishlar boshqarmasi (R.Mamatov), Jomboy tumani hokimligi (Q.Sobirov) nomlangan aholi punktlariga aholini ro'yxatga qo'yish hamda tegishli yo'l betgilarini o'zgartirish bilan bog'liq tashkil ishlarni amalga oshirsin.

4. Davlat kadastrlari palatasi viloyat boshqarmasi (M.Quvondiqov), Jomboy tumani hokimligi (Q.Sobirov) birgalikda nomlangan aholi punktlariga belgilangan tartibda zamonaevi talablar asosida peshlavha va ko'sratikch belgilari ning o'rnatilishini ta'minlasin.

5. Viloyat hokimligi axborot xizmati – matbuot kotibi (M.Mirzayev), "Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari"

ni rivojlantirish markazi" davlat unitar korxonasi (N.Norbekov) ushbu qarorni Lex.uz - O'zbekiston Respublikasi qonunchilik ma'lumotlari milliy bazasida rasman e'lon qilinishini va viloyat hokimligining rasmiy web-saytiga joylashtirilishini ta'minlasin.

6. Viloyat hokimining ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish, davlat tili to'g'risidagi qonun hujjalari ga rioya etilishini ta'minlash masalalari bo'yicha maslahatchisi (Sh.Temirov) mazkur aholi punktlari nomlarini 10 kun muddatda davlat reestri bazasiga kiritish choralarini ko'rsin.

7. Ushbu qaror rasman e'lon qilin-gan kundan boshlab kuchga kiradi.

8. Mazkur qaror bajarilishini nazorat qilish xalq deputatlari viloyat Kengashining Qonuniyligi ta'minlash va korupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo'yicha doimiy komissiyasi (Sh.Jo'rulov) va viloyat hokimining ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish, davlat tili to'g'risidagi qonun hujjalari ga rioya etilishini ta'minlash masalalari bo'yicha maslahatchisi (Sh.Temirov) zimmasiga yuklansin.

Sessiya raisi S.USMONOV
2024-yil, 23-fevral

Jomboy tumanidagi nom berilayotgan aholi punktlari

T/r	Geografik obyektning joylashgan o'rni (MFY)	Nom berilayotgan aholi punkti	Respublika ekspertiza komissiyasi xulosasi
1.	"Dehqonobod" MFY	Jobi	Qonun hujjalari talablariga muvofiq
2.	"Kattaqishloq" MFY	Katta Shirinkent	Qonun hujjalari talablariga muvofiq

"Afrosiyob"da yangi ekspozitsiya

"Afrosiyob" muzeyi O'zbekiston Madaniy meros agentligi va Koreya Respublikasi Madaniy meros administratsiyasi hamkorligida restavrasiya qilindi. Shu munosabat bilan muzey yangi ekspozitsiyasining taqdimoti o'tkazildi.

Unda Madaniy meros agentligi raisining birinchi o'rnbosari, professor Tursunali Q'ziyev, Koreya Respublikasining O'zbekiston tondagi elchixonasi bosh konsuli Kuk Jang Hyun, Koreya Respublikasi Madaniy meros administratsiyasi madaniy merosdan foydalanan boshqarmasi boshlig'i Chae Su He, viloyat hokimi o'rnbosari R.Qobilov hamda soha mutaxassislari ishtirok etdi.

Tadbirda Koreya Respublikasi Madaniy

meros administratsiyasi va O'zbekiston Madaniy meros agentligi o'rtasida "Ipak yo'l madaniy merosini tadqiq etish va saqlash"ga doir memorandum imzolangan, loyiha Ipak yo'l madaniy merosining saqlanishi va tadqiq etilishi bo'yicha ma'lumot hamda ko'nikma almashtinuvi, shuningdek, arxeologik tadqiqotlar orqali turizmi rivojlanirishga yo'naltirilgani ta'kidlandi.

- "Afrosiyob" devoriy suratlari bun-

dan 1400 yil avval diplomatik missiya bilan Koreya yarim orolidan Samargandga kelgan elchilar – Koreya diplomatlarning tasvirlanishi kishida alohida his-tuyg'u uyg'otadi, - deydi Kuk Jang Hyun. - Ikki davlat rahbarlarining 2019-yildagi kelishuviga asosan 2020-yildan buyon ikki marta Koreya Respublikasi hukumatni tomonidan "Afrosiyob" muzeyini restavrasiya qilish loyihasi hamda Samarganddagi arxeologik qoldiqlarni qazish va merosni asrash bo'yicha amaliy ishlar qilindi. Xususan, 1970-yil Samargandning timsoli bo'lgan 1990-yilda qurilgan ushbu muzeyning ko'rgazma zallari 50 yil ichida birinchi marta restavrasiya qilindi.

Muzeydagi eksponatlar nafaqat ikki davlat tarixiy ramzi, balki insoniyatning umumiy madaniy merosidir. Bu ishga 290 ming AQSh dollarasi sarflandi.

Muzeyning birinchi qavati ekspozitsiyasi zamonaevi texnologiyalar bilan jihozlandi, ko'rgazmalar zali, videozal va yo'laklar yangilandi. Ikkinci qavatning shifti va tomi ham qayta 'mirlandi.

Tadbirda muzeyni yangi ko'rinishga keltirishda hissa qo'shgan ikki davlat soha mas'ullariga esdalik sovg'alari topshirildi va muzeydagi eksponatlar ko'rgazmasi tomosha qilinib, milliy raqslar ijo etildi.

Fazliddin RO'ZIBOYEV.

Jomboy tumanidagi
"Bog'bon" agrolaboratoriyasida zaytun plantatsiyasi ko'payirish loyihasiga ko'ra, ushbu o'simlikning 100 ming tupdan ortiq "Orbikina" navi ko'chati tayyorlandi.

Ishtixon tumanining
Chinortepa mahallasi fuqarolari hashar uyuştirib, mahalla qabristoni atrofiga 100 tupdan ziyod archa ko'chati ekishi.

Kattaqo'rg'on tumanini
hokimi Jamsid Nasridinov va Xitoyning "JIAJI IMPORT END EXPORT" Co Ltd kompaniyasi rahbari Wang Xiangyu uchrashuvida tumanda 35 million dollarlik logistika markazini tashkil etish bo'yicha kelishuvga erishildi.

Qo'shrabot tumanida
yilning o'tgan ikki oy davomida 21,3 kilometr elektr uzaqish tarmog'i yangilangan, 6 ta transformator punktlari mukammal ta'mirlangan.

Narpay tumanida
gi 59-umumiyo'rta ta'lim maktabining qariyb 2 soxitli hovuzida 40 mingdan ortiq Afrika laqqa balig'i parvarishlanmoqda.

Urgut tumanida
hokimi hamda tashabbuskor tadbirkorlar tomonidan boquvchisini yo'qotgan, kam ta'minlangan oilalarining 49 nafar farzandining xatna hamda A.Rahmonov va B.G'anievanning nikoh to'yari o'tkazib berildi.

Prezidentimizning «Farmatsevtika tarmog'ini yanada rivojlanirish va investitsiya loyihalari amalga oshirishni jadallashtirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida»gi qarorida farmatsevtika sohasida yuqori talabga ega bo'lgan mahsulotlarni o'zlashtirish, yangi investitsiya loyihalari moliyalashtirishni qo'llab-quvvatlash, sohaga to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jaib qilish, farmatsevtika mahsulotlarni ishlab chiqarish hajmlarini oshirish, aholini sifatli, samarali va arzon farmatsevtika mahsulotlari bilan ta'minlash, mahalliy korxonalarga umume'tirof etilgan amaliyotlar va standartlarni keng tatbiq etish maqsadida aniq choralar belgilab berilgan edi.

Viloyat hokimligida mazkur qaror ijrosini amalga oshirish bo'yicha amalga oshirilishi kerak bo'lgan ishlar yuzasidan yig'ilish o'tkazildi.

Sohaga aloqador mas'ullar, tegishli idoralar vakillari, farmatsevtika korxonalar rahbarlari ishtirokida o'tkazilgan yig'ilishda sohadagi mayjud kamchiliklar, har bir dori ishlab chiqaruvchi korxonaning faoliyati va duch kelayotgan muammolari tahlil qilindi.

- Viloyat importining 16,2 foizini far-

XO'ROZQAND CHET ELNIKI DESA...

Viloyat importining 16,2 foizini farmatsevtika mahsulotlari tashkil etadi

mavjud korxonalarni qo'llab-quvvatlash, xorijiy investorlarni jaib etgan holda yangi farmatsevtika loyihalarini ishlab chiqish bo'yicha topshiriqlar berdi.

Ta'kidish o'rinniki, bugungi kunda viloyatda farmatsevtika mahsulotlari ishlab chiqarish bilan shug'ullanuvchi 20 ga yaqin korxonalar faoliyat yuritadi.

Ularda 200 turdan ziyod mahsulot ishlab chiqarilib, xorij korxonalaridan keltirilayotgan analoglardan qolishmaydigan sifatda sotuvga chiqarilyapti.

mavjud korxonalarni qo'llab-quvvatlash, xorijiy investorlarni jaib etgan holda yangi farmatsevtika loyihalarini ishlab chiqish bo'yicha topshiriqlar berdi.

Ta'kidish o'rinniki, bugungi kunda viloyatda farmatsevtika mahsulotlari ishlab chiqarish bilan shug'ullanuvchi 20 ga yaqin korxonalar faoliyat yuritadi.

Ularda 200 turdan ziyod mahsulot ishlab chiqarilib, xorij korxonalaridan keltirilayotgan analoglardan qolishmaydigan sifatda sotuvga chiqarilyapti.

turistik maskan bo'ladi

Davlatimiz rahbarining shu yilning 6-fevral kuni qilingan qaroriga ko'ra, Samarqand tumanida umumiy maydoni 4656 hektar bo'lgan "Ohalik – Oqbo'yra – Mironqul" turistik-rekreatsion zonasini tashkil etildi. Turistik zonani rivojlantirish va boshqarish maqsadida tuman hokimligi huzurida davlat muassasasi shaklida "Ohalik - Oqbo'yra - Mironqul" turistik-rekreatsion zonasini direksiyasi faoliyati yo'iga qo'yildi.

Mazkur turistik maskanni tashkil etishdan ko'zlangan maqsad – viloyatimizning turizm salohiyatidan samarali foydalanish holda turizmning eko hamda ekstremal turlarini rivojlantirish uchun zarur shart-sharoit yaratish, zamonaviy talablar asosida ekologik tez quriladigan joylashtirish vositalari, savdo-ko'ngilochar va boshqa turizm infratuzilmasi obyektlarini barpo etish, shuningdek, tog'li hududda yangi ish o'rinnari ochish hisobnadi, – deydi viloyat hokimi o'rinosbosari Rustam Qobilov. – Bu maqsad uchun aynan ushbu mahallalar tanlanishi bejiz emas. Chunki tog'li hududda joylashgan bu hududlar go'zal tabiatni, musaffo havosi bilan boshqa joylardan ajralish turadi. Yozda salqin bo'lgani bois avvaldan bu yerda bir nechta bolar oromgohlari qurilgan. Qishloqlardan oqib o'tadiqan soy bo'yida, aholi tomonidan dam olish maskanlari tashkil etilgan. Keyingi yillarda tadbirkorlik subyektlari ham bir qator shunday inshootlar tashkil etdi. Ammo shu paytgacha hududda aniq bir yo'nalish bo'yicha sayyoqlikni rivojlantirish uchun dastur yoki yo'l xaritasini yo'q edi. Endi esa bunday imkoniyat yaratildi.

Qarorga ko'ra, hududda umumiy maydoni 1697 hektar bo'lgan "Ohalik", 414 hektardan iborat "Oqbo'yra" hamda 2545 hektarda "Mironqul" tog' turizmi loyihiyalari amalga oshiriladi. 2024-2025-yillarda tashkil etiladigan turizm va xizmat ko'sratish sohasi obyektlarini qurish uchun mahalliy va xorijiy investorlar jalb etiladi. Maskan hudудида zamonaviy savdo, xizmat ko'sratish obektlari (restoranlar, ko'ngilochar markazlar va boshqalar) faoliyati tashkil qilinadi, madaniyat va san'at muassasalarini faoliyati qo'llab-quvvatlanadi.

2025-2026-yillarda turistik-rekreatsion zona va unga olib boruvchi yo'l-transport, muhandislik-kommunikatsiya va ishlab chiqarish infratuzilmasini rivojlantirish uchun respublika budjetidan 31 milliard 81 million so'm, mahalliy budjetdan esa 8 milliard 900 million so'm sarflanishi rejalashtirilgan.

Shuningdek, yo'l infratuzilmasini qayta qurish, joriy va mukammal ta'mirlashga viloyat mahalliy budjetidan 14 milliard 700 million so'm yo'naltiriladi. Bundan tashqari, respublika budjeti mablag'lari hisobidan elektr energiyasi tarmoqlarini qurish va ta'mirlash, ichimlik suv va oqova tarmoqlarini qurish, qayta qurish va modernizatsiya qilish hamda aholini uzlusiz ichimlik suv bilan ta'minlash ishlari bajariladi. "O'zbektelekom" aksiyadorlik kompaniyasi esa axborot kommunikatsiya-teknologiyalarini

rivojlantirishga 97,4 million so'm sarflashi belgilangan.

Qarorda bir oy muddatda "Ohalik – Oqbo'yra – Mironqul" turistik rekratsion zonasini faoliyatini tashkil etish, joriy yilning 1-avgustiga qadar zonaning master rejasini ishlab chiqish va talab etiladigan yer maydonlari toifasini o'zgartirish bo'yicha takliflarni hukumat komissiyasiga kiritish, zona hududida ichki ishlar boshqarmasining xavfsiz turizmni ta'minlash bo'limini tashkil etish va boshqa vazifalar bo'yicha chora-tadbirlar belgilangan. Ayni paytda bu borada ishlar olib borilmoqda.

Qarorda belgilangan vazifalar, chora-tadbirlarni o'z vaqtida amalga oshirish masalasi o'tgan hafta viloyat hokimi rahbarligida muhokama qilindi, – deydi "Ohalik – Oqbo'yra – Mironqul" turistik-rekreatsion zonasini direksiyasi rahbari vazifasini bajaruvchi Jo'rabe Suyunov. – Viloyat va tuman bilan bog'liq masalalarga mas'ullar belgilandi. Aslida, chora-tadbirlar dasturida barcha vazifalar aniq muddatni va mas'uli bilan ko'satilgan, gap ularning ijrosini ta'minlashda. Yig'ilishda Samarqand tumani hokimligi tomonidan ayrim loyihami takliflari taqdimot qilindi. Umuman, hozir da jami 73 million dollarlik birlamchi 130 ta loyiha mavjud. Bundan tashqari, hududda shu paytgacha amalga oshirilayotgan loyihami bor, ularni renovatsiya qilish ko'zda tutilgan.

Misol uchun, uzunligi 6 kilometr bo'lgan 3 ta to'xtash stansiyasidan iborat osma-dor (kanat) yo'li tashkil etish loyihasi taklif etilmoqda. 110 ming sayohohni qabul qilish imkoniyatiga ega modulli mehnxonalar, kempinglar, ekouylar, dam olish maskanlari, eko bog' va cho'milish havzalari tashkil etishga oid 40 ta loyiha ishlab chiqilgan.

Ayni paytda mahallalarda xatlov jarayonlari ketmoqda. Hududda 15 mingga yaqin aholi yashaydi, 6000 turarjoy bor. Bundan tashqari, servis va xizmat ko'sratish obektlari mavjud. Har bir xonodon, har bir qurilma xatlovdan o'tkazilib, ma'lumotlar jamlanmoqda. 1-mayga qadar Ohalik, Oqbo'yra va Mironquldagi 4656 yer maydoni belgilangan tartibda direksiya hisobiga o'tkazilishi kerak.

Shuningdek, infratuzilma o'rganilyapti, qayerda qaysi vazifani bajarish kerakligi belgilab olinmoqda. Oy yakunida zona master rejasini ishlab chiqish uchun ishchi guruh keladi, ungacha asosiy ma'lumotlarni to'plab olishimiz zarur.

G. HASANOV.

Bundan bir necha yil avval ayrim kollejlardan faoliyati tugatilib, o'rnida texnikumlar tashkil etilgandi. Mazkur ta'limga muassasalarini muvaffaqiyatlari tamomlagan bitiruvchilar olyi ta'limga muassasalariga suhabat asosida qabul qilinib, ahamiyatlisi, o'qishni ikkinchi bosqichdan davom etirishi mumkin ekan, degan xabarlar tarqaldi. Hatto hukumat qarori qabul qilingan bo'lsa-da, bunga kimdir ishondi, kimdir ishonmadidi.

2020-yilda viloyat markazidan 150 kilometr uzoqlikda joylashgan qishloqdan olyi ta'limga muassasasi talabasi bo'lish istagida shaharga kelgan Nurxon Xoldorovaning orzuysi amalga oshmadidi. Ammo u umidini so'nirdimadi.

O'shanda Samarqand davlat universitetining kimyo fakultetiga o'qishga topshirib, kirolmagandim, – deydi u. – Keyin universitet qoshiqdagi Gulobod agrobiotexnologiyalar texnikumi o'chilgani, agar shu ta'limga muassasasini a'lo baholarga bitirsab, suhabat asosida olyi o'quv yurtiga ikkinchi bosqichdan qabul qilinishim mumkinligi haqida xabarni eshitdim. Avval ikkilandim, keyin tavakkal qilib, shu texnikumga hujjat topshirdim va imtihondan muvaffaqiyatlari o'tib, o'qishga qabul qilindim. Bu yerda agrokimyo yo'nalishida nazariy va amaliy darslarda faol ishtiroy etishga harakat qildim. Shu orada texnikum bitiruvchilarini olyi ta'limga muassasasiga suhabat asosida o'qishga qabul qilish tartibi bekor qilinayotganligini eshitib, hafsalam pir bo'ldi, ammo baribir umidimni uzmadim.

Nurxon 2022-yilda texnikumni bitirib, ustozlari tavsiysi bilan suhabat asosida olyi o'quv yurtiga o'qishga kirish uchun hujjat topshirdi.

Imtihona berilgan savollar murakkab edi, – deydi N.Xoldorova. – Ammo o'qigan abituriyent uchun bu qiyinchilik tug'dirmasdi. Xullas, suhbatdan muvaffaqiyatlari o'tdim. Samarqand davlat universiteti tarkibidagi agrobiotexnologiyalar va oziq-ovqat xavfsizligi institutida ikkinchi bosqichdan o'qishni davom ettira boshladim.

Ma'lumotlarga ko'ra, 2022-yilda viloyatdagi mavjud texnikumlarni tamomlagan bitiruvchilarning 346

Bitiruvchilar nima bilan band?

nafari, 2023-yilda esa 591 nafari o'qishni olyi ta'limga muassasalarida ikkinchi bosqichdan davom ettrish imkoniyatini qo'liga kiritdi.

– Muassasamizda ta'limga olayotgan yoshlar uchun juda keng imkoniyatlar yaratilgan, – deydi Samarcand turizm va madaniy meros texnikumi direktori o'rinosbosari Roziq Fayziyev. – Avvalo, o'quvchilarimiz ikkinchi bosqichdan olyi amaliyot o'tayotgan korxona va tashkilotlarga ishga joylashyapti. Shuningdek, xalqaro aloqalarimiz ham kengayib boryapti. Masalan, o'quvchilarimiz yozgi ta'til paytdida Bolgariyaning Varna shahridagi mehnxonalarida amaliyot o'tab qaytdi. Buning uchun ketgan xarajatlar biz hamkorlik qilayotgan shu davlatning "Smart tur" kompaniyasi tomonidan qopilanayapti. Ahamiyatlisi, o'quvchilarimiz u yerdagidagi amaliyot o'tash jarayonida qilgan mehnatlari uchun 400-500 yevro maosh bilan ham ta'minlandi. O'tgan o'quv yilida texnikunning kunduzgi yo'nalishini tamomlagan 89 bitiruvchining 23 nafari o'qishni olyi ta'limga muassasalarida ikkinchi bosqichdan davom etrishga muvaffaq bo'ldi.

– Ayrim olyi ta'limga muassasalarida dual ta'limga yo'nalishida tahsil olayotgan talabalarga havas qilardim, – deydi texnikumning ikkinchi bosqich talabasi Mohinbonu Toshpo'latova.

– Sababi, ular o'qish davomida xorijiy davlatlarda ham bo'lib qaytdi. Samarqand davlat universiteti tarkibidagi agrobiotexnologiyalar va oziq-ovqat xavfsizligi institutida ikkinchi bosqichdan o'qishni davom ettira boshladim.

Ma'lumotlarga ko'ra, 2022-yilda viloyatdagi mavjud texnikumlarni tamomlagan bitiruvchilarning 346

o'tadik.

Bugungi kunda viloyatda 73 ta professional ta'limga muassasalarida faoliyat yuritib kelmoqda. Bular 37 ta kasb-hunar maktablari, 14 ta kolej va 22 ta texnikumlardir. Bu ta'limga muassasalarida 162 ta kasb va mutaxassisliklar bo'yicha 48 ming 706 nafar o'quvchiga 3181 nafar pedagog va ta'limga ustalari kasb-hunar sirlarini o'rgatib kelyapti.

– Kollejlardan o'mida tashkil etilgan muassasalarning har bir bitiruvchisi bandligi ta'minlanishiga alohida e'tibor qaratilayapti, – deydi viloyat yozgi ta'til paytdida Bolgariyaning Varna shahridagi mehnxonalarida amaliyot o'tab qaytdi. Buning uchun ketgan xarajatlar biz hamkorlik qilayotgan shu davlatning "Smart tur" kompaniyasi tomonidan qopilanayapti. Ahamiyatlisi, o'quvchilarimiz u yerdagidagi amaliyot o'tash jarayonida qilgan mehnatlari uchun 400-500 yevro maosh bilan ham ta'minlandi. O'tgan o'quv yilida texnikunning kunduzgi yo'nalishini tamomlagan 89 bitiruvchining 23 nafari o'qishni olyi ta'limga muassasalarida ikkinchi bosqichdan davom etrishga muvaffaq bo'ldi.

– Ayrim olyi ta'limga muassasalarida dual ta'limga yo'nalishida tahsil olayotgan talabalarga havas qilardim, – deydi texnikumning ikkinchi bosqich talabasi Mohinbonu Toshpo'latova.

– Sababi, ular o'qish davomida xorijiy davlatlarda ham bo'lib qaytdi. Avvalo, olyi ta'limga muassasasi o'qishga kirish orzuim ushalmaganligi sababli xorijiy davlatga borish xayolimga ham kelmasdi. Texnikuma ham dual ta'limga yo'nalishni majudligi va biz yozgi ta'til paytdida Qora dengiz bo'yidagi shaharda uch oy amaliyot

To'iqin SIDDIQOV.

Viloyat statistika boshqarmasiga ko'ra, viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Samarcand shahri 60,6 foiz bilan 109,6 million AQSh dollarini, eng quyi ulushni esa Qo'shrabol tumani 0,01 foiz bilan 0,01 million AQSh dollarini tashkil etdi.

Suhrob IELTSdan 9 BALL TO'PLADI

Suhrob Murodov 2004-yil Bulung'ur tumanida tugilgan. Samarqand shahridagi 43-IDUMda tahsil olgan. 17 yoshida O'zbekistonda birinchi bo'lib S2 sertifikatiga ega bo'lgan. Bu IELTSda 9 ball degani. U yaqinda IELTS imtihoni dan maksimal balni qo'liga kiritgan eng yosh (19 yosh) o'zbekistonlikka ham aylandi.

- Yutuqlarimda oilamning hissasi katta, ayniqsa, otam yoshligimdan menga ustozlik kilib, o'qishim uchun barcha sharoitni yaratib berganlar, – deydi Suhrob. Ingliz tilini o'rganishga o'zimming ham qiziqishim yuqori edi va xorij kinolarini ko'rib, musiqalarini eshitib, boshlang'ich ta'limga mustaqil qilardim. O'rganganlarimni dadam bilan birgalikda muhokama qilardik, suhbatlashardik.

Keyinchalik ustozim xalqaro ekspert Muhammadxon Soliyev yordamli bilan O'zbekistonda birinchi bo'lib CEFR tizimida S2 sertifikatini oldim. Bu sertifikat IELTS bilan taqqoslanganda 9 balga teng keladi. S2 sertifikati nufuzli Kembrij

universiteti tomonidan 2004-yildan joriy qilingan bo'lib, dunyoning 50 dan ortiq davlatida ommalashgan.

S2 ingliz tilini o'zlashtirish darajasining eng yuqorisini. Hali O'zbekistonda mening yoshimda bu sertifikatni boshqa hech kim qo'iga kiritmagan.

ga berilayotgan e'tibor biz kabi yoshlarning til o'rganishiga ishtiyoqimizni oshirib, yuqori marjalarga boshlamoqda. 2021-yilda Prezidentimiz tashabbusi bilan yoshlar forumi doirasida o'tkazilgan "Poliglot" musobaqasida respublikaning 14 ta hududidan eng iqtidorli maktab o'quvchilarini orasida g'oliblikni qo'iga kiritgandim. O'shanda davlatimiz rahbari bilan suhabatda yoshlarga yaratilgan bu imkoniyatlaridan umuniy foydalaniyib, yurtimming taraqqiyi etishi uchun o'z hissamni qo'shishta qilishga va'da berganman.

Suhrob Murodov maktabni bitirgach, AQShdagi Janubiy Florida universitetida grant asosida talaba bo'ldi. U o'qishni tamomlagach, yetuk auditor bo'imoqchi.

- Moliba, buxgalteriya sohasiga yoshligimdan qiziqaman va o'qishni tugatib, auditor bo'imoqchiman, deydi u. - Xorijda qolish niyatim yo'q, shu Vatanda tug'ilib o'sdim, bilim oldim va Vatanim oldida o'zimni qazrdor hisoblayman. Barcha bilimlarimi yurtim ravnaq uchun ishlatalman. Yurtimda yoshlarning bilim olishi, kasb-hunar egallashi, til o'rganishi uchun baracha sharoitlar yaratilgan. Bundan faqat samarali foydalish kerak.

Fazliddin RO'ZIBOEV.

Bolalar ishtirokida iftorlik

Samarqand shahridagi O'zbekkenti mahallasida joylashgan "Kelajak vorislari" nomli olibavli bolalar muruvvat uyida iftorlik dasturxonasi yozildi.

- Mag'firat va rahmat oyining fazilati beqiyos, – deydi viloyat bosh imom-xatibi Zayniddin Eshonqulov. – Shunday qutlug' kunlarda yordamga muhtojolar holidan xabar olish, ularga ko'mak ko'sratish xayrlidir. Bugun olibavli bolalar uyi tarbiyalanuvchilarining qalbaliga xursandchilik va baxtiyorlik hisini uyg'otish maqsadida ular bilan diydorlashdik, ko'ngilariiga ko'tarinlik bilg'ishlashga harakat qildik. Bu o'g'il-qizlarimiz kelajakda Vatanimizga, xalqimizga va dinimizga sadoqat bilan xizmat qiladigan insonlar bo'lib yetishishlari ga ishonamiz. Yaratgan ularga madadkor bo'isin!

Bu yerda tarbiyalanayotgan, taqdir taqozosizi bilan ota-onaga qaramog'idan mahrum bo'lgan 20 naftaga yaqin bolalarga Amazon tuhfalari ularshildi. Tarbiyalanuvchilarining avvaldan bildirgani istaklariga binoan ularga televizor sovg'a qilindi.

Bu kabi xayriy tadbirlar viloyatning barcha shahar va tumanlarida, mahallalarda tashkil etilmoqda. Nogironligi bo'lgan, kam ta'minlangan, bemor, boquvchisini yo'qtgan va boshqa ehtiyojmandlar holidan xabar olinyapti. Ularga imom-xatiblar tomonidan Amazon hadyalarini ularshilmoxda.

T.NARZULLAYEV.

Keksalar xotirjamlik istaydi

Mulohaza uchun mavzu

Bu savolga barcha nuroni shu javobni berishi tabii.

Odam qachon xotirjam bo'ladi? Tashvishi bo'limasa, albatta. Lekin tashvishsiz kishi bormi dunyoda? Yo'q! Agar tashvishni yaxshi va yomonga ajratsak, ya'ni to'y va shunga o'xshash marosim va tadbirlarini yaxshi tashvish deb aytadigan bo'lsak, kishida g'amga solib qo'yadigan tashvishli holatlar bo'limasa, u xotirjamdir. Demak, xotirjamlik insonning noxush holatda bo'lmay yashashi. Tashvish kelmasligi uchun esa uning oldini olish kerak. Qanday? O'qib-o'rganib, ya'ni o'tmish tajribasiga tayanib, oqilona hayot kechirish. Xuddi qishda sovgotmaslik uchun yozda o'tin jamg'argan kabi.

Keksalar nima qiladi?

Pensiyanisini kutib yashaydi. Bu ham to'g'ri. Keksalar ish bilan band bo'lgan aholi toifasiga kiradi. Bu ularning hech narsa qilmaydi degani emas. Ular doimo nima bilandir mashg'ul. Kimdir kitob o'qib o'zini ovutadi, boshqasi tomorqada timirkilani. Aniq bir nima bilan shug'ullanadiganlari oz. Aksariyat qariyalar farzandlari va neveralarini bilan istiqomat qiladi va oliga foydasi tegishini istaydi. Buni qanday bajarish mumkin? Eng oson yo'lli, vaqtini neveralarining ta'lim-tarbiyasiga bag'ishlash. Ota-onalish bilan band bo'lgani uchun farzandiga yetarli e'tibor berolmasligi mumkin. Lekin oilaning keksa a'zosida bu borada muammo yo'q. Masalan, neverasi maktabdan qaytganda uni kutib olishi hech qanday qiyinchilik tug'dirmaydi. Lekin ular shu ishni qiliishiaptimi? Nevara o'qishdan qaytsa, uyd bo'lgan keksa kishi uning kelganini ko'radi. Agar oilaning keksa a'zosи maktabdan kelgan neverasining yarim saat maktabdagи o'qishi bilan qiziqishni odat qilsa, neverasiga, uning ota-onasiga, umuman, o'z oиласи, eng asosiysi, jamiyatga katta foyda keltirgan bo'ladi. Yarim saat bola bilan shug'ullanish uning maktabga va o'qishga nisbatan bo'lgan munosabatini tubdan o'zgartiradi. Har kuni undan qanday dars o'tilgani, nimani o'rganganini va o'rganganlarini aytib berishini so'rash bolani maqtov so'zlar bilan rag'batlantirish, unda o'qish-o'rganishga bo'lgan mas'usliklari oshiradi. Endi u yuda nimani o'qiganini so'rashlarini bilib, o'qituvchisi o'tayotgan darsni diqqat bilan tinglaydigan bo'ladi.

Yaqinda keksa otaxon yoshlar kattalariga salom bermayotgani haqida nolib qoldi. Undan maktabda o'qiydigan neverasi bor yoki yo'qligini so'radi. Yuqori sinfda o'qiydigan neverasi bor ekan.

- Sizga salom beradimi?

- Albatta, - dedi u savolimidan ajablanib. - Undan ko'chada yurgunga begona qariyalarga salom beradimi yoki yo'q, shuni so'rang-chi, nima deb javob berarkan, dedim.

Aslida bolalarning yoshi kattalarga salom bermayotganiga ular aybdor emas, aksincha, bunga salom berishmaganiga e'tiroz bildirmagan, unga nasihat qilmagan kattalar aybdor. Shuning uchun ko'chada yurganda o'zidan yoshi kattalarga salom berishini bolanligi qulog'iga mutazam quyib borish kerak. Toki katta yoshdagи kishini ko'rganda unga salom berish kerak, degan odobga amal qiladigan bo'sin.

- Oxirgi marta neverangiz bilan qachon ku-

tubxonaga borgansiz? - so'rayman otaxondan.

- E, kutubxonaga vaqt qani? - deydi u qo'qisidan bergan savolim malol kelganini yashirmay.

Haqiqatan, otaxonning vaqt bormi? Kun bo'y ni nima bilan band. Umuman, pensiya chiqqan keksa avlod vakillari vaqtini qanday o'tkazadi? Nahotki haftada bir bor nevarasini kutubxonaga olib borishga vaqt topolmasa? Bunga ko'p vaqt ketmaydi. Oshib borsa, ikki-uch soat. Yo'q, vaqt bor. Faqat bu ishni qilishga o'rganmagan. Chunki yoshligida uni oasilasidagi kattalar kutubxonaga olib bormagan bo'lishi mumkin. Unda kutubxonaga borish ko'nikmasi shakllanmagandir. Bunday odatni boshidan kechirmagani uchun bu xayrli ishni qilish xayoliga ham kelmaydi. Lekin zamon o'zgardi. Yoshlarini o'qishga qiziqtarish davlat siyosatidagi qo'shasiga ko'tarildi. Biz nevarani kitobga qiziqtirsak, faqat uning kelajagi farvon bo'lishini ta'minlabgina qolmay, farzandlarimiz keksayganda zoriqmay yashashiga ham zamin tayyorlagan bo'lamiz. Biz bolani bir muncha vaqt bilimlar bulog'i bo'lgan kutubxonadagi ilm sharbatidan tatib ko'rishiha imkoniyat yaratsak, vaqt o'tib uning o'zi bu maskanga bog'lanib qoladi - kitobning xumori shuni talab etadi.

Neverangizning mo'jazgina bo'lsa ham, kitob javoni bormi? Yo'q bo'lsa, uni yaratishga yordam bering. Bu sizdan unga meros bo'lsin. Ishoning, kitob siz unga goldirishinig mumkin bo'lgan har qanday moddigi boylikindan qadrildir.

Hurmatli nuroni! Hech bo'lganda oyida bir bor neverangiz bilan kitob do'koniga tashrif buyuring. Uni kitob tanlashga qo'yib bering. Bunday imkoniyat yaratib beriganingizdan qanchalar xursand bo'lganiga guvoh bo'lasiz. Oyda bitta kitob olib berish odat qilinsa, bir yilda kitoblar soni 12 taga yetadi. Besh yil ichida yig'ilib qolgan 60 ta kitob esa har qanday o'quchi bolaning xonasidagi javonning kitoblar bilan to'lishini ta'minlaydi.

"Nuroni" jamg'armasi Samarqand shahar bo'limi tomonidan "Nevaramga kitob sovg'a qilaman" aksiyasi o'tkazish yo'iga qo'yilgan. Har oyning ikkinchi shanbasi shahar mahallalari raislarining keksalar va faxriylar bo'yicha maslahatchilarini neveralari bilan "Samarqand kitob olami"da yig'iliishiadi. Rastalar orasida kitob tanloyotgan bolalarni ko'rib, odamning ko'zi quronidi.

Kechara tanish bir nuroni bilan uchrashib qoldim. O'tgan hafta kitob aksiyasida birga edik. Neverasi yana qachon kitob do'koniga olib borasiz deb holi-joniga qo'yumayotgan ekan.

- Kelgusi aksiya qachon bo'lishini kutib o'tirmay, olib boring, - dedim. - Bolaning shashti qaytmasin.

Xurshid NURULLAYEV,
"Nuroni" jamg'armasi Samarqand
shahar bo'limi raisi.

MUASSIS: Samarqand viloyati hokimligi

Bosh muharrir: Farmon TOSHEV

Gazeta O'zbekiston matbuot va axborot agentligining Samarqand viloyat boshqarmasida 2012-yil 30-martda 09-01 raqam bilan ro'yxatga olingan. Nashr 100. Indeks 438. 12 700 nusxada chop etildi. Buyurtma 142. Hajmi 2 bosma taboq, bichimi A-2

Gazeta haftanining seshshabi, payshanba va shanba kunlari chiqadi.

QABULXONA: (66) 233-91-51, **REKLAMA VA E'LONLAR:** (66) 233-91-56

BO'LMILAR: (66) 233-91-57, 233-91-58, 233-91-59, 233-91-61

MANZILIMIZ: 140100, Samarqand shahri, Ulug' Tursunov ko'chasi, 80-uy, Matbuot uyi.

Odam qachon xotirjam bo'ladi?

Zarafshon

Yaqinda Janubiy Koreyaning Samsung kompaniyasi 2024-yilning ilk kashfiyotlaridan biri sifatida Galaxy S24 mobil qurilmalar seriyasini taqdim qildi. Bu qurilmalarning boshqa smartfonlardan farqi unda Galaxy AI sun'iy idrok dasturiy ta'minoti o'r'in organ. Bu dasturiy ta'minotning imkoniyatlaridan biri telefon qo'ng'iroqlarining sinxron tarjimasidir. Misol uchun, men Xitoydagi istalgan inson bilan o'zbek tilida telefon orqali muloqot qilishim mumkin. Qurilma gaplarimni real vaqt rejimida xitoy tiliga sinxron tarjima qilib beradi va aksincha, suhabatdoshimning gaplarini o'zbek tiliga tarjima qiladi. Ushbu yangilik shundan dalolat beradiki, bundan keyin insoniyat rivojlanishi, ilm o'rganishi uchun til bilmaslik to'siq bo'la olmaydi. Sun'iy idrok barcha sohalarda katta inqilobi amalga oshirish yoxasida turibdi. Yaqin 5-6 yilda katta o'zgarishlar bo'lishi kutilmoqda. Ya'ni, dunyodagi insonlar bir-birining ilm-fan yutuqlari bilan bo'lishish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Sun'iy idrok yoki "idrok" so'zi o'tgan asrning o'talari da paydo bo'lgan bo'lsa-da, bu sohada eng katta o'sish

2022-yilning oxirlarida boshlandi, deyish mumkin. OpenAI kompaniyasi tomonidan ishlab chiqarilgan GPT (Generative Pre-trained Transformer, ya'ni oldindan o'qitigan, generatsiyalanadigan transformator) bazasida ishlavchi ChatGPT chat-botiy foydaluvchilar orasida favqulodda mashhurlikka erishdi. Hozirgi vaqtgacha ushu xizmat bir necha marfa yangilanib, o'z imkoniyatlarini kengaytirib kelmoqda. Mazkur model sun'iy idroklar turkmiring LLM (Large Language Model - Katta til modeli) toifasiga kiradi. Katta til modeli umumiy maqsadli tilni yaratish qobiliyati bilan ajralib turadigan til modelidir. LLMlar bu qobiliyatlarni o'z-o'zini nazorat qiluvchi va yarim nazorati hisoblash jarayonida matnli hujjalardan statistik bog'lanishlarni o'rganish orqali oladi. LLMlar odatda transformatorga asoslangan arxitektura bilan qurilgan sun'iy neyron tarmoqlardir. Soddaroq qilib aytganda, bu texnologiyaning xomashyosi insoniyat tomonidan shu vaqtgacha yaratilgan barcha matnli ma'lumotlardir. Bu xuddi biror robotni uchun kutubxonaga kiritib, qo'liga barcha kitoblarni birma-bir berib o'qitishga o'xshaydi. Uning bilim bazasi nihoyatda katta. Taqoslash uchun agar inson shu miyosdagi ma'lumotlarni o'rganmoqchi bo'lsa, kuniga 20 soatlab kitob o'qib, bir necha asa vaqt sarflashiga to'g'ri keladi. Bu esa imkoniz.

Sun'iy idroking imkoniyatlari faqat matnli ma'lumot bilan cheklanib qolmasdan, tasvirlar, tovushlar va video ma'lumotlar singari mahsulotlarni ham taqdim qilmoqda. Misol uchun, tasviriy san'at sohasida Midjourney, DALL-E 3 kabi xizmatlar ancha mashhur. Sun'iy idrok hatto tibbiyot sohasida ham bir qancha muvaffaqiyatlarga erishayotganligi xususida xorij matbuoti orqali xabardor bo'lib turibmiz. U be-morning tahlii natijalariga qarab, unga

Sun'iy idrok:

**TO'G'RI FOYDALANILSA,
FOYDA, AKSINCHA..**

yuqori aniqlikda tashxis qo'yish, shifokorlarga to'g'ri ko'rsatmalar berish ishlarni amalga oshirmoqda. Inson huquqlari sohasida sun'iy idrok katta o'zgarishlar qilishi kutilmoqda. Unda inson omili yo'qligi sababli sud qarorlarini sudyalarga nisbatan adolatliroq chiqarishi, huquqshunoslarga ajoyib yordamchi bo'lishi mumkin. Transport sohasiga sun'iy idroknинг kirib kelishi haydovchisiz transport vositalarining paydo bo'lishiga olib keldi. U transport vositasini insonga qaraganda bir necha barobar yaxshi boshqara olish, inson payqamaydigan harakatlarni sezish imkoniyatiga ega.

Samarqand xalqaro texnologiya universitetida ham sun'iy idrok imkoniyatlardan o'quv jarayonlari va mehnat faoliyatida keng foydalab kelmoqda. Universitet xalqaro standartlar asosida tashki qilingani bois bir qancha bo'limlarning ishi birgina o'quv bo'limiga birkirtilgan. Shu sababli dars jadvalini professor-o'qituvchilarning vaqtiga moslashtirgan holda shakllantirish, bo'sh auditoriyalarni aniqlash kabi amallar sun'iy idrok yordamida amalga oshiriladi. Professor-o'qituvchilar ham sun'iy idrokan foydalangan holda talabalariga bilim berishing em samarali usullarini tatabiq etmoqda. Bundan tashqari, talabalar va xodimlar orasida savollar paydo bo'lgan taqdirda, oldindan trening qilingan chatbot savol-

larga javob bermoqda. Ta'lim maskanida kompyuter ilmlari departamenti qoshida "Sun'iy idrok va ma'lumotlari ilmi" yo'naliishi ochilgan bo'lib, unda soha bo'yicha xalqaro tajribaga ega professor-o'qituvchilar dars berib kelmoqda.

Universitet jamoasi uchun har bir talabaning o'zlashtirish ko'rsatkichi muhim ahamiyat kasb etadi. Buning uchun "Smart University" loyihasi ishlab chiqilmoqda. Bu loyihsada talabalarning o'qishga kirdigan vaqtidan ta'lim jarayonlarini tajribaga qo'shish imkoniyatini qilinadi. Misol uchun, biror talaba o'zlashtirishdanda ortda qolayotgan bo'lsa, sun'iy idrok ushbu talabaning barcha ko'rsatkichilarini tahlii qilib, unga qaysi jabhalarda ortda qolayotganligi tushshirib beriladi va aynan shu talaba uchun maxsus yo'l xaritasi tuzadi. Talabalar davomatini nazorat qilish ham sun'iy idroknинг yuzni tanishizim orgali amalga oshiriladi.

Xulosa qilib aytganda, sun'iy idrokn olovoja o'xshatish mumkin. Olovodan to'g'ri foydalangan inson isinishi, ovqat pishirishi mumkin. Noto'g'ri foydalangan inson esa o'ziga va boshqalarga zarar yetkazadi.

Islam MAMATOV,
Samarqand xalqaro texnologiya universiteti o'quv bo'limi boshlig'i.

Yoshlarni ilm birlashtiradi

Yoshlar minbari

Bugun ijtimoiy tarmoqlar qanday qilib pul topish, biznes bilan shug'ullanish haqidagi postlar bilan to'lib toshdi. Lekin shu o'rinda savollar tug'iladi. Biznes o'zi nima? U bilan shug'ullanish uchun o'qish shart emasmi? Biznes faqat tavakkalchilikka asoslanganmi?

Tan olib aytish kerakki, tadbirkorlik bugun muhimm sohalardan biriga aylandi. Ayniqsa, biz kabi yosh avlod bu yo'nalishda muvaffaqiyatga erishayotganini ko'rib, havas qilamiz.

Qaysi soha bo'lishidan qat'i nazar, inson bilimli bo'lsa, yutadi. Universitetimizda talabalar orasida o'z mutaxassisliklaridan tashqari tadbirkorlikka, sport yoki bir hunarni o'rganisha qiziqishi bo'lgan yigit-qizlar ko'p.

Pixiologiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar fakulteti bitiruvchisi Xurshida Rahmonova nodavlat ta'lim tashkiloti asoschisi hisoblanadi. U tashkil

etgan muassasada 100 nafr bolaga maktabgacha va boshlang'ich ta'lim berib kelmoqda. Ahamiyatlisi, bu yosh tadbirkor 12 kishini ish bilan ta'minladi.

Talabalarning mutolaga bo'lgan qiziqishini yanada oshirish maqsadida O'zbekiston Yoshlar ittifoqining universitetidagi boshlang'ichi tashkiloti koordinatorlari bilan turli so'rovnomalar va viktorinalar o'tkazib, g'olib bo'lgan yigit-qizlarga kitob sovg'a qilish an'anaga aylandi.

Universitetning filologiya fakulteti talabalaridan iborat «Behbudiy izdoshlari» teatr jamoasi tomonidan joylarda spektakllar namoyish etilmoqda. Xususan, mazkur jamoa 2023-yilda o'tkazilgan «Ma'rifikat maydoni» respublika tanlovida ikkinchi o'rinni egallab, 25 million so'n pul mukofotini qo'iga kirditdi.

Talabalarning intellektual bilimlarini oshirish uchun zakovat o'ynlari, notiqligini shakllantirishga qaratiligan «Munozara» debat turnirlari, Navoiyxonlik Boburxonlik badiiy kechalar o'tkazilishi. Chet tillarini o'rganishni yanada ommalashirish maqsadida «Speaking club», huquqiy savodxonlik va boshqa bir qator loyihsalar amalga oshirilayti.

Matematika fakulteti talabalarini Toshevtemir Abdurahmonov, Islom Xolmurodov hamda intellektual tizimlar va kompyuter texnologiyalari fakulteti talabasi Jahongir Temirov respublika oliy ta'lim muassasalarini talabalar o'tasida o'tkazilgan "TEKNOFEST" muhandislik texnologiyalari festivalida g'oliblikni qo'iga kirditdi.

Yoshlar va biznesi qo'llab-quvvatlash yilda xayriyishlarimiz va yutuqlarimiz yanada ortishiga umid qilamiz.

Allayar NORBOYEV,
Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti yoshlari yetakchisi.

**SHU OYDA
TAVALLUD
TOPGANLAR**